

Restaurering af Høllet Bæk

Udskiftning af bundmateriale

Juli 2019

UDENRIGSMINISTERIET
Fiskeristyrelsen

Forord

Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter nr. 449 af 11/04/2019 indeholder følgende indsats for vandområde o8293_g Høllet Bæk:

- Udskiftning af bundmateriale

En realisering af projektet vil være en regulering efter § 37, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 127 af 26/01/2017. Jf. § 37, stk. 4, har enhver, der lider tab ved en foranstaltning som nævnt i stk. 1, ret til erstatning.

En realisering af projektet kræver en godkendelse efter vandløbslovens §37, samt dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3. Derudover skal projektet screenes for VVM-pligt.

Indeværende projektforslag er udarbejdet som et led i forundersøgelsen af muligheden for realisering af indsatsprogrammet vedrørende Høllet Bæk.

Forundersøgelsen er støttet af Miljø og Fødevareministeriet og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond. Tilskuddet består af 25% fra Miljø og Fødevareministeriet og 75% midler fra Den Europæiske Hav- og Fiskerifond.

Aktuelle indsigelser, bemærkninger eller ændringsforslag sendes til Esbjerg Kommune, Natur & Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg eller miljo@esbjergkommune.dk.

Indholdsfortegnelse

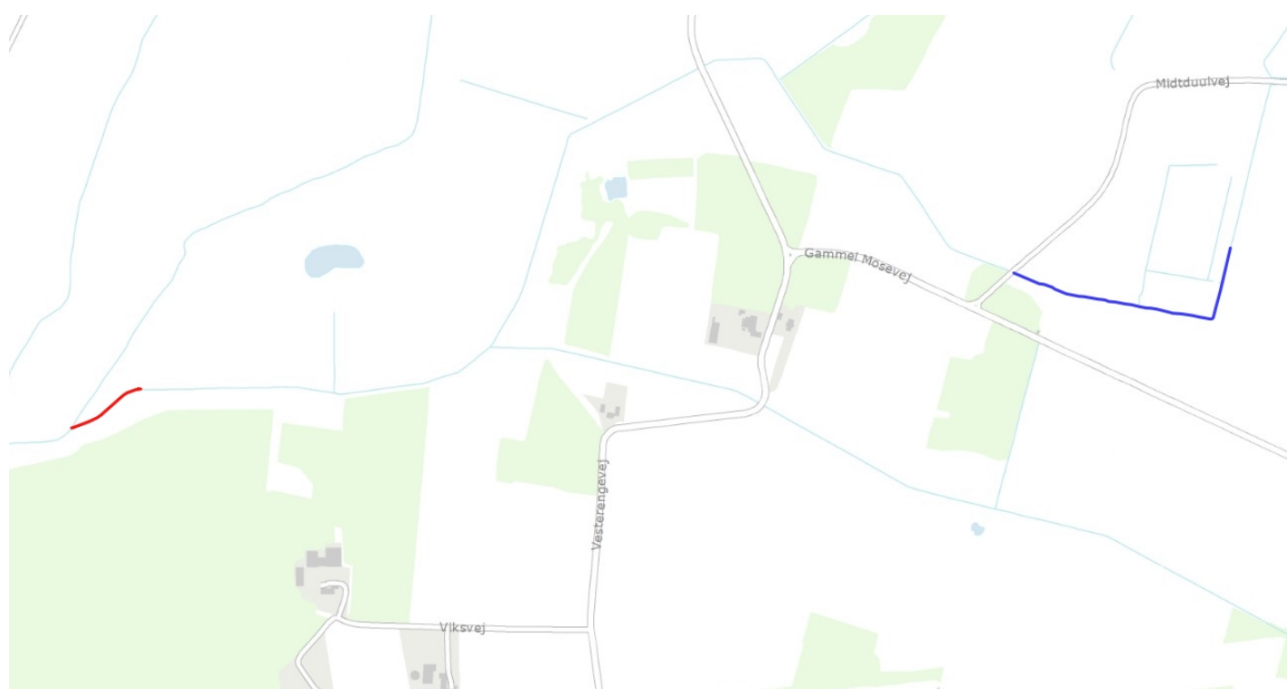
Forord	1
Indholdsfortegnelse.....	2
Indledning og formål	3
Beliggenhed	3
Nuværende tilstand	3
Planlagte foranstaltninger.....	3
Etablering af stryg ved udløbet til Hjortvad Å (projektstrækning 1)	4
Forlængelse af eksisterende stryg og fjernelse af rørbro ved Midtduulvej (projektstrækning 2)	4
Regulativmæssige ændringer.....	4
Afvandingsmæssige konsekvenser.....	6
Miljømæssige konsekvenser	7
Berørte lodsejere	7
Økonomi.....	7
Tidsplan.....	7
Bilag 1.....	8
Bilag 2.....	9

Indledning og formål

Høllet Bæk er udpeget i vandområdeplanerne 2015-2021 med indsatsen udlægning af groft materiale til gyde- og opvækstområder for at opnå "god økologisk tilstand". Formålet med projektet er at skabe bedre forhold for fisk, smådyr og planter i vandløbet.

Beliggenhed

Projektområdet er beliggende i Esbjerg Kommune og ligger nordøst for Ribe. Der er to projektstrækninger (figur 1): Projektstrækning 1 er ca. 160 meter lang, og er beliggende ved udløbet i Hjortvad Å og projektstrækning 2 er ca. 350 meter lang, og er beliggende syd for Midtduulvej.

Figur 1 viser oversigtskort over placeringen af de to projektstrækninger. Projektstrækning 1 er markeret med rød og projektstrækning 2 er markeret med blå.

Nuværende tilstand

Der er mangel på fysisk variation i vandløbet og mangel på gydebanker. Der er enkelte steder med gode faldforhold og gruset/sand bund. Høllet Bæk er ud fra undersøgelser ikke okkerbelastet. De lave okkerkoncentrationer medfører at vandkvaliteten er god for ørredyngel.

Økologisk tilstandsklasse, samlet: Ringe økologisk tilstand

Økologisk tilstandsklasse, smådyr (DVFI): God økologisk tilstand

Økologisk tilstandsklasse, fisk: Ringe økologisk tilstand

Økologisk tilstandsklasse, makrofytter: Ukendt tilstand

Planlagte foranstaltninger

Der skal udlægges groft materiale på begge projektstrækninger og grusblandingen til strygene vil bestå af:

- 85 % sten på 16-32 mm (nøddesten)
- 15 % sten på 32-64 mm (singels + håndsten)

Etablering af stryg ved udløbet til Hjortvad Å (projektstrækning 1)

Stryget etableres i en længde på ca. 160 m med et gennemsnitligt bundlinjefald på 3 ‰. Der skal graves ca. 30 cm ned under den regulativmæssige bund, hvor der efterfølgende skal udlægges groft materiale til gyde- og opvækstområder.

Gruset udlægges i fuld bundbredde i et op til ca. 30 cm tykt lag. For at skabe variation på stryget, og skabe områder med større fald, ændres lagtykkelsen med 5 – 10 cm på udvalgte korte strækninger. Der brinksikres ca. 0,3-0,5 m op ad brinken. Til brinksikring anvendes det eksisterende bundmateriale sten. Eksisterende større sten genudlægges som skjulesten på strækningen.

Tabel 1 viser strækninger med regulativmæssige bundkoter samt gennemsnitligt fald på projektstrækning 1. De regulativmæssige dimensioner ændres ikke ved etablering af det nye stryg/bundmateriale.

Station, start - slut	Start bundkote (m DVR90)	Slut bundkote (m DVR90)	Fald ‰
-60 - (-39)	2,19	2,23	1,90
-39 - 45	2,23	2,65	5,00
45 - 66	2,65	2,69	1,90
66 - 105	2,69	2,71	0,51

Der skal anvendes 100 m³ grusblanding.

Forlængelse af eksisterende stryg og fjernelse af rørbro ved Midtdulvej (projektstrækning 2)

Strygene etableres på en strækning på ca. 350 meter med et gennemsnitligt fald på ca. 2 ‰ i forlængelse af et eksisterende stryg i st. 2254-2265 m (et tidligere styrt der er ombygget i 1990'erne). På hele strækningen bliver der gravet ca. 10 cm af den eksisterende bund. Bundmaterialet bliver erstattet med groft materiale udlagt i fuld bundbredde. Der udlægges skjulesten (håndsten) fordelt på strækningen. Derudover etableres der 8-10 stryg af 10 m, hvor der graves yderligere 20 cm af bunden (30 cm i alt), hvorefter der udlægges groft materiale til gyde- og opvækstområder for fiskene. Der tilstræbes at få 3-4 ‰ fald ved strygene ved at ændre lagtykkelsen med 5-10 cm på udvalgte korte strækninger på strygene. Den præcise placering af strygene på strækningen aftales med entreprenøren. Rørbroen i st. 2220-2227 m fjernes, og bliver erstattet med en spang hvilende på øverste kant af vandløbets brink.

Tabel 2 viser strækninger med bundkoter samt gennemsnitligt fald på det projekterede stryg, der starter 100 meter opstrøms det tidligere styrt.

Station, start - slut	Start bundkote (m DVR90)	Slut bundkote (m DVR90)	Fald ‰
1923 - 2363	4,05	4,91	1,95

Der skal anvendes 135 m³ grusblanding og ca. 300 håndsten (skjulesten).

Regulativmæssige ændringer

Strækning 1: Der ændres ikke på de regulativmæssige dimensioner (tabel 1) der er gældende efter reguleringsprojektet fra 2006, hvor Høllet Bæk blev forlænget med 60 m ved forlægning af udløbet. Ved samme lejlighed blev stationeringen ved udløbet i Hjortvad Å ændret til st. -60 m og ikke st. 0 m.

Strækning 2: De nuværende regulativmæssige dimensioner ved det ombyggede styrt giver Høllet Bæk et unaturligt og uhensigtsmæssigt fald på strækningen, der i dag lider under konstant sandaflejring (figur 2). Med nærværende projekt bliver den

regulativmæssige bund ændret så faldet afvikles over en længere strækning. Tabel 3 viser de nuværende dimensioner og forslag til fremtidige dimensioner for strækningen.

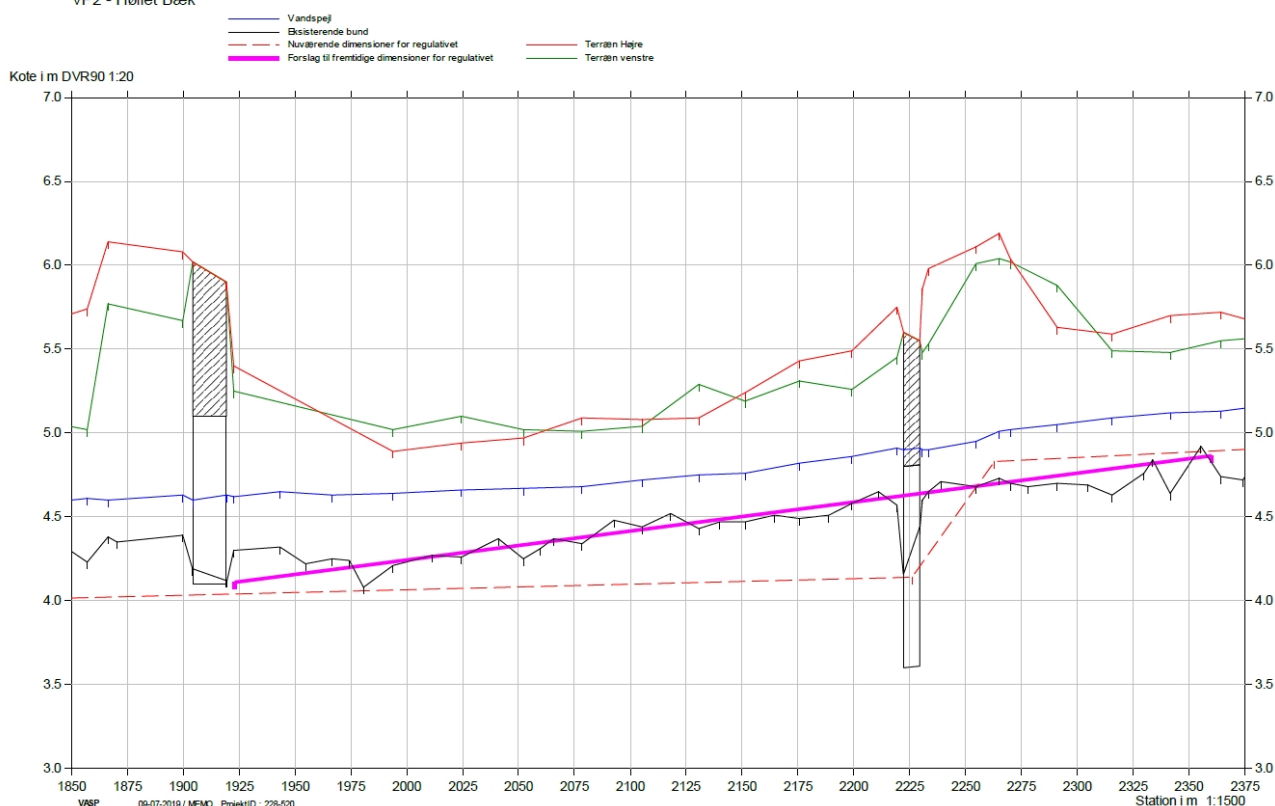
Tabel 3 viser regulativmæssige justeringer som følge af projektet.

Station	Fremtidig			Nuværende		
	Bundkote (m DVR90)	Bundbredde (m)	Anlæg	Bundkote (m DVR90)	Bundbredde (m)	Anlæg
1923	4,05	1,2	1	4,05	1,2	1
2226	4,64			4,15	0,8	
2263	4,91			4,91	0,8	

Der ændres ikke på vedligeholdelsesbestemmelserne for projektstrækningerne 1 og 2.

Hølet Bæk

VP2 - Hølet Bæk

Figur 2 viser de nuværende dimensioner og forslag til fremtidige dimensioner for strækningen. Vandspejlet er fra opmålingen i 2019.

Afvandingsmæssige konsekvenser

Projektstrækning 1: De regulativmæssige dimensioner ændres ikke, men en opmåling foretaget i 2019 viser at bunden på visse steder af strækningen ligger ca. 30 cm for højt. Projektet vil genskabe de regulativmæssige dimensioner, hvilket vil betyde en vandstandssænkning på ca. 5 cm i forhold til de faktiske forhold i dag. Det vil dog kun ses ved lave vandstande i Hjortvad Å, fordi vandstanden dér, er bestemmende for vandstanden i den nedre del af Høllet Bæk.

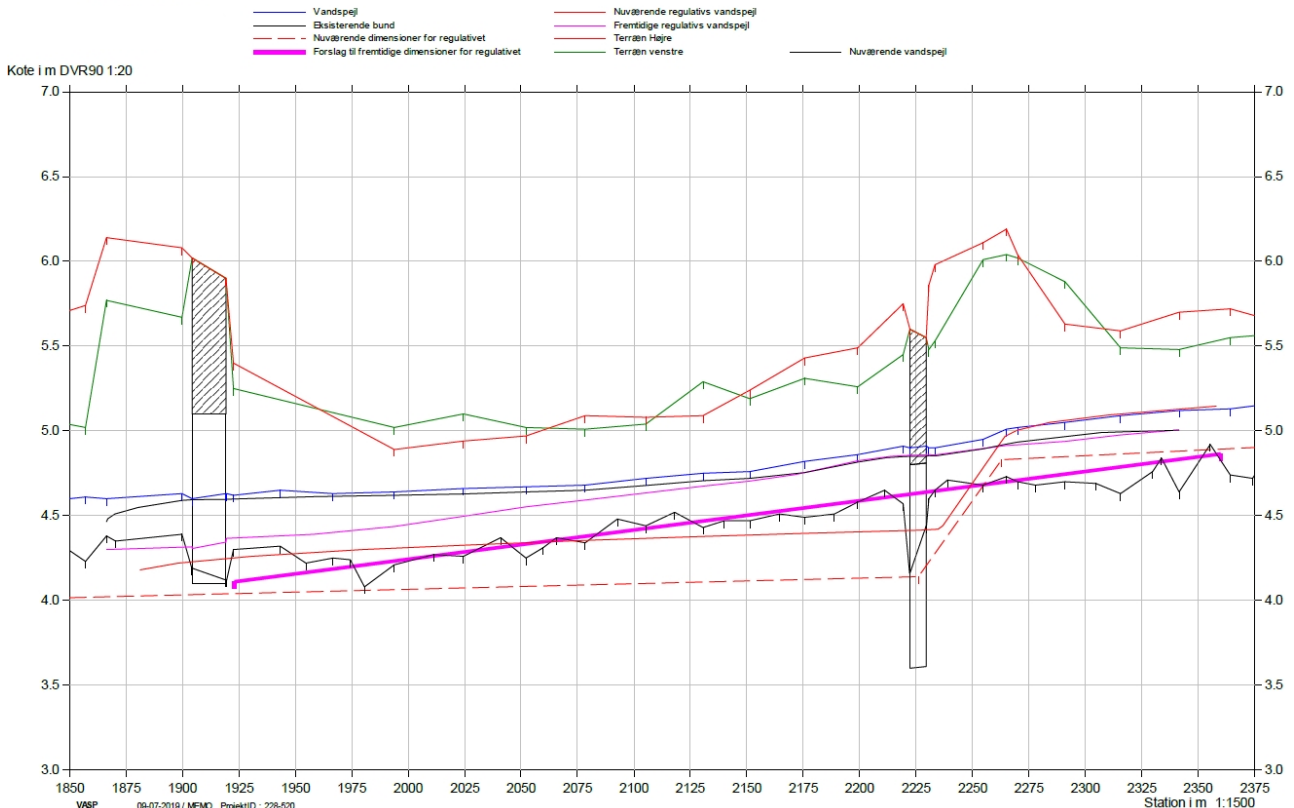
Projektstrækning 2: De regulativmæssige dimensioner ændres, så faldet afvikles over en længere strækning eftersom det nuværende regulativ har et unaturligt og uhensigtsmæssigt fald på strækningen, der i dag lider under konstant sandaflejring.

Figur 2 viser vandspejlsberegninger for de nuværende forhold (sort streg), de regulativmæssige forhold (rød streg) og projekterede forhold (pink streg). Vandspejlsberegningerne viser at projektet hæver vandstanden 10 cm i forhold til de regulativmæssige forhold, men sænker vandstanden 20 cm i forhold til de faktiske forhold i dag.

Det vurderes at projekterne ikke har nogen negativ effekt på afvandingen eller de nærliggende § 3 beskyttede arealer. Før projektet gennemføres, skal strækningen nedstrøms projektstrækning 2 oprensnes for sandaflejringer. Det sker som led i den almindelige vandløbsvedligeholdelse, og det vil resultere i en vandspejls-sænkning.

Høllet Bæk

VP2 - Høllet Bæk

Figur 3 viser vandspejlsberegninger for de nuværende forhold (sort streg), de regulativmæssige forhold (rød streg) og projekterede forhold (pink streg).

Miljømæssige konsekvenser

Det forventes, at etableringen af strygene og udskiftningen af bundmaterialet på de to projektstrækninger på i alt ca. 510 meter, vil have en positiv effekt på bestanden af fisk, især ørred, i Høllet Bæk. De fysiske forhold på projektstrækningerne forbedres, og der forventes en hurtig indvandring af planter og smådyr.

Projektstrækningerne ligger potentielt i to beskyttede engarealer. De beskyttede enge vil kun blive påvirket i et begrænset omfang (kørsel). Hvis det vurderes nødvendigt vil der blive anvendt køreplader. Anlægsfasen forventes at blive i september-oktober.

Berørte lodsejere

Nedenstående matrikler er beliggende langs de to projektstrækninger:

Projektstrækning 1:

17d Harreby By, Obbekær

17b Harreby, Obbekær

22 Harreby By, Obbekær

5b Harreby By, Obbekær

Projektstrækning 2:

1o Fæsted By, Obbekær

1t Fæsted By, Obbekær

1p Fæsted By, Obbekær

Esbjerg Kommune har været i kontakt med ejerne af de berørte matrikler, der alle har været positivt indstillet i forbindelse med det skitserede projekt.

Økonomi

Projektet gennemføres af Esbjerg Kommune som en del af vandområdeplanerne 2015-2021. Projektet finansieres af EU og Udenrigsministeriet Fiskeristyrelsen.

Tidsplan

Myndighedsbehandling

juli-september 2019

Gennemførelse af projektet

september/oktober 2019

Af rapportering til Fiskeristyrelsen

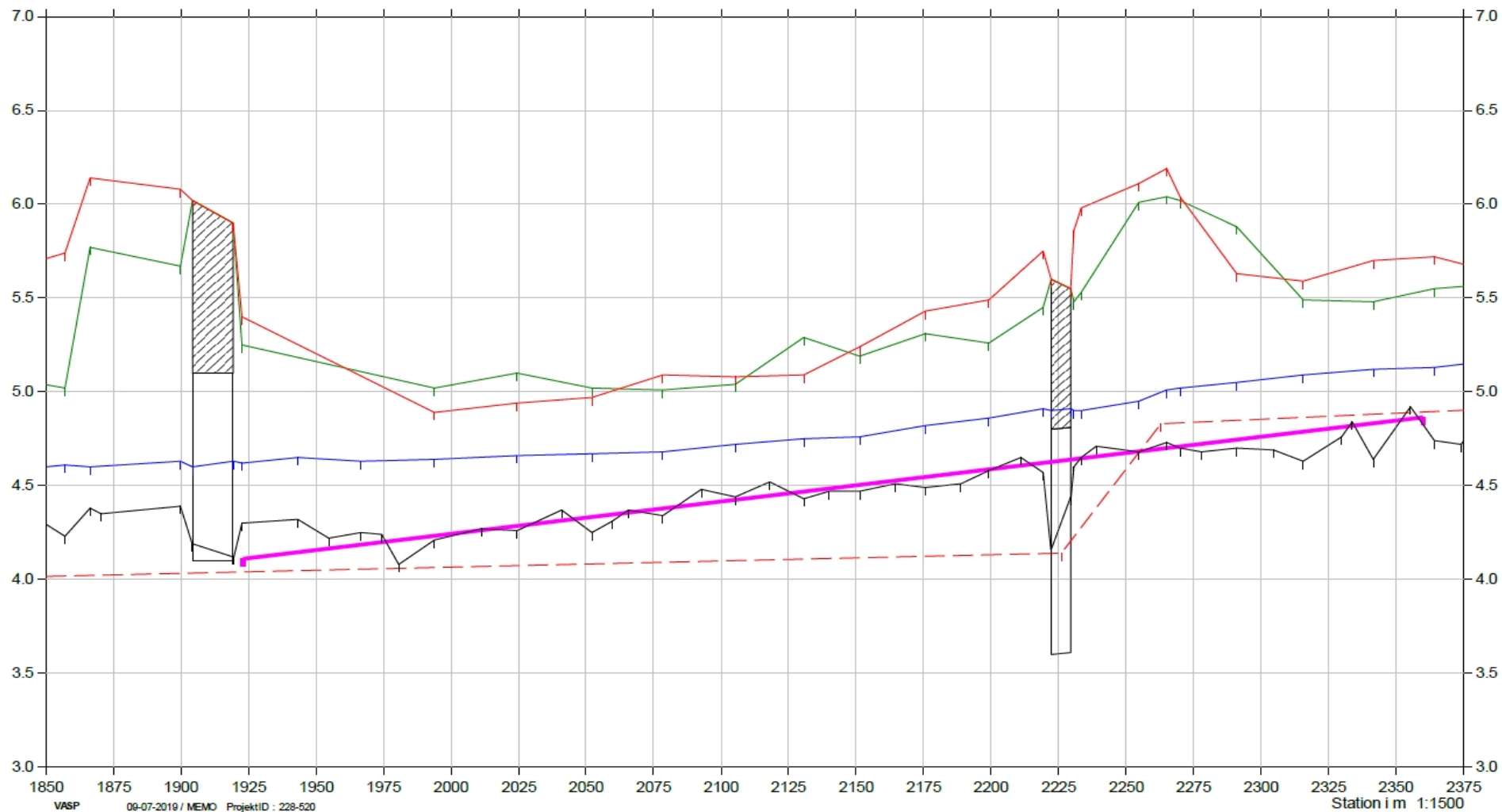
oktober-november 2019

Bilag 1

VP2 - Høllet Bæk

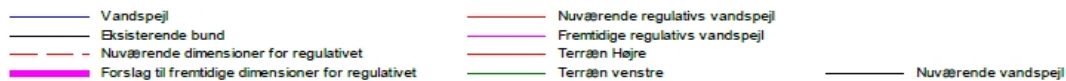
- Vandspej
- Eksisterende bund
- - - Nuværende dimensioner for regulativet
- Terræn Højre
- Terræn venstre
- Forslag til fremtidige dimensioner for regulativet

Kote i m DVR90 1:20

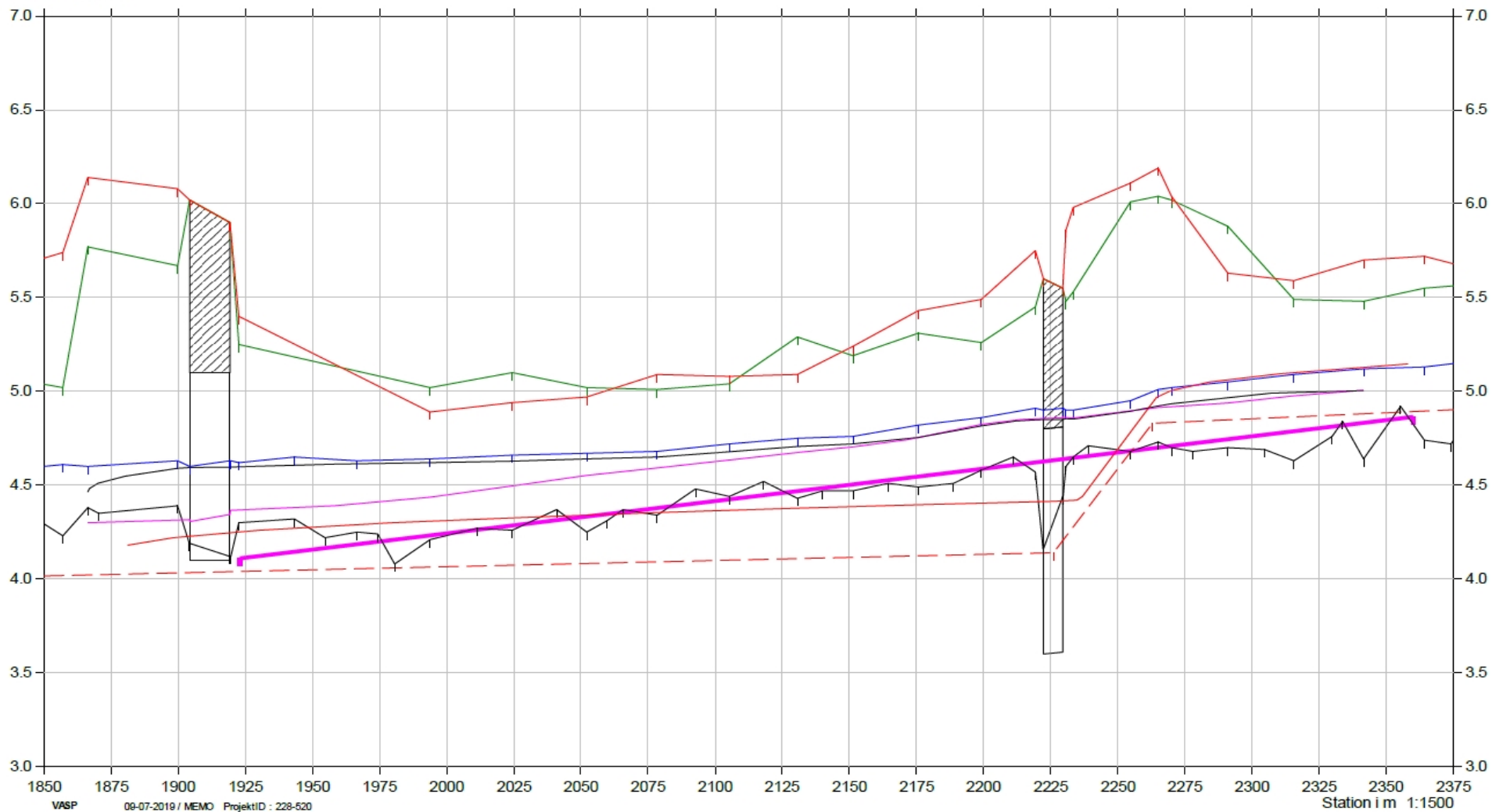

Bilag 2

VP2 - Høllet Bæk

Kote i m DVR90 1:20

VASP 09-07-2019 / MEMO ProjektID : 228-520

Station i m 1:1500